

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу»

для студентів

спеціальності	<u>231 Соціальна робота</u> <small>(шифр і назва спеціальності (тей))</small>
освітнього рівня	<u>першого (бакалаврського)</u> <small>(назва освітнього рівня, ОКР)</small>
освітньої програми	<u>231.00.04 Соціальна адвокція</u>

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 231/22

(підпис) (прізвище, ініціал)

Київ – 2022

Розробник:

Тетяна ЛЯХ, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Тетяна ЛЯХ, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 17.01.2022 № 2

Завідувач кафедри (Тетяна ЛЯХ)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

28.12.2021 р.

Керівник освітньої програми

231.00.02 Соціальна педагогіка (Тетяна СПІРИНА)

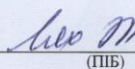
29.12.2021 р.

Робочу програму перевірено

01.02.2022 р.

Заступник директора/декана (Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20~~22~~20~~23~~ н.р. (підпис) ((ПІБ), « 23 » 08 20~~22~~ р., протокол № 15

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	2	-
Семестр	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	-
Форма семестрового контролю	Залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу» є формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок із організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу.

Завдання:

- окреслити потенціал соціально-просвітницького тренінгу в адвокаційній діяльності соціального працівника та познайомити з методикою його проведення;
- ознайомити з групами методів, що використовуються у соціально-просвітницьких тренінгах та відпрацювати навички їх застосування;
- сформувані базові вміння і навички розроблення програми соціально-просвітницького тренінгу;
- визначити алгоритм підготовки та організаційного супроводу соціально-просвітницького тренінгу;
- сформувані вміння самостійного ведення тренінгових занять та професійної зворотного зв'язку (супервізії) від експертів та колег.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.04 Соціальна адвокатура за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу» забезпечує формування таких додаткових загальних та фахових компетентностей:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
ЗК 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
СК 12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту;
СК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи;
СК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.04 Соціальна адвокатура за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

- ПРН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань;
ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах;
ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Теоретичні основи соціально-просвітницького тренінгу							
Тема 1. Потенціал соціально-просвітницького тренінгу в соціальній роботі з різними категоріями отримувачів соціальних послуг	2	2	-	-	-	-	-
Тема 2. Процес формування та розвитку тренінгової групи	2	2	-	-	-	-	-
Тема 3. Класифікація компонентів соціально-просвітницького тренінгу на основі схеми педагогічної взаємодії	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 1. Шухляда інструментів соціально-просвітницького тренінгу	2	-	-	2	-	-	-
Тема 4. Професійні й особистісні якості тренера соціально-просвітницького тренінгу	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 1. Вимоги до тренера соціально-просвітницького тренінгу	2	-	2	-	-	-	-
Практичне заняття 2. Типові помилки тренера	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 1. Аналіз тематики та змісту тренінгових програм	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	-
Разом	30	8	2	4	-	-	14
Модуль 2. Організаційно-методичні аспекти соціально-просвітницького тренінгу							
Тема 5. Специфіка конструювання і підготовки програми соціально-просвітницького тренінгу	2	2	-	-	-	-	-
Семінарське заняття 2. Структура програми соціально-просвітницького тренінгу	2	-	2	-	-	-	-
Семінарське заняття 3. Здійснення підбору учасників соціально-просвітницького тренінгу	2	-	2	-	-	-	-
Семінарське заняття 4. Визначення мети та завдань соціально-просвітницького тренінгу	2	-	2	-	-	-	-
Семінарське заняття 5. Змістове наповнення програми соціально-просвітницького тренінгу та підбір методів	2	-	2	-	-	-	-
Семінарське заняття 6. Складання переліку необхідних ресурсів для проведення соціально-просвітницького тренінгу	2	-	2	-	-	-	-

Семінарське заняття 7. Вимоги до побудови презентацій та матеріалів для учасників соціально-просвітницького тренінгу	2	-	2	-	-	-	-
Самостійна робота 2. Професійна кухня тренера	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	-
Разом	30	2	12	-	-	-	14
Модуль 3. Сутність тренінгових методів							
Тема 6. Потенціал пасивних методів навчання	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 3. Особливості застосування пасивних методів: лекція, інформаційне повідомлення	2	-	-	2	-	-	-
Тема 7. Потенціал активних методів навчання	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 4. Особливості застосування активних методів: мозковий штурм, дискусія	2	-	-	2	-	-	-
Тема 8. Потенціал інтерактивних методів навчання	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 5. Кейс-стаді в соціально-просвітницькому тренінгу	2	-	-	2	-	-	-
Практичне заняття 6-7. Інтерактивна гра в соціально-просвітницькому тренінгу	4	-	-	4	-	-	-
Практичне заняття 8. Відеоперегляд: від пасивності учасників до активності та інтерактивності	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 3. Скарбничка тренінгових вправ на активізацію групи	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	-
Разом	34	6	-	12	-	-	14
Модуль 4. Моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу							
Тема 9. Мистецтво моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 9. Розроблення програми соціально-просвітницького тренінгу	2	-	-	2	-	-	-
Тема 10. Ігрове навчання: переосмислення ролі настільних ігор у програмі соціально-просвітницького тренінгу	2	2	-	-	-	-	-
Практичне заняття 10. Знайомство з настільними просвітницько-профілактичними іграми	2	-	-	2	-	-	-
Практичне заняття 11. Розроблення програми тренінгових занять з використанням просвітницько-профілактичних настільних ігор	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 4. Майстерня тренінгових програм	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	-
Разом	26	4	-	6	-	-	14
Усього	120	20	14	22	-	-	56

5. Програма навчальної дисципліни «Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу»

для денної форми навчання

Модуль 1

Теоретичні основи соціально-просвітницького тренінгу

Лекція 1. Потенціал соціально-просвітницького тренінгу в соціальній роботі з різними категоріями отримувачів соціальних послуг

Поняття «тренінг», «соціально-просвітницький тренінг». Мета та завдання соціально-просвітницького тренінгу. Особливості тренінгової форми навчання. Потенціал соціально-просвітницького тренінгу в подоланні особистісних проблем, досягненні навчальних цілей, профілактиці та вирішенні соціальних проблем. Відмінність тренінгу від традиційних форм навчання. Використання соціально-просвітницького тренінгу в роботі фахівця із соціальної роботи з різними категоріями отримувачів соціальних послуг.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: 1, 4, 6-8

Лекція 2. Процес формування та розвитку тренінгової групи

Поняття «тренінгова група». Принципи роботи тренінгової групи. Поняття «групова динаміка». Особливості та стадії розвитку тренінгової групи. Тренінгові методи, що коригують групову динаміку та залучають учасників до навчального процесу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: 2, 4-6

Лекція 3. Класифікація компонентів соціально-просвітницького тренінгу на основі схеми педагогічної взаємодії

Компоненти тренінгового процесу (схема педагогічної взаємодії за В.-Д. Вебером): учасники, мета, зміст, методи, межові умови, тренер. Чотирьох етапна циклічна модель навчання Д. Колба і Р. Фрая з прикладами з особистого досвіду, як корисний інструмент розуміння того, як навчаються дорослі люди.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 4

Додаткові: за вибором студента

Практичне заняття 1. Шухляда інструментів соціально-просвітницького тренінгу

Лекція 4. Професійні й особистісні якості тренера соціально-просвітницького тренінгу

Ролі та функції тренера соціально-просвітницького тренінгу. Професійні та особистісні якості фахівця, який проводить тренінг. Основні вимоги до тренера соціально-просвітницького тренінгу. Спільне проведення тренінгу (ко-тренерство). Професійна етика тренера.

Основні поняття: тренер, тренінг, етика, етичні засади тренерської роботи, ко-тренерство, професійні якості, особистісні якості

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 4

Додаткові: 2, 5, 6

Семінарське заняття 1. Вимоги до тренера соціально-просвітницького тренінгу

Практичне заняття 2. Типові помилки тренера

Модуль 2

Організаційно-методичні аспекти соціально-просвітницького тренінгу

Лекція 5. Специфіка конструювання і підготовки програми соціально-просвітницького тренінгу

Структура програми соціально-просвітницького тренінгу. Загальні принципи створення тренінгових програм. Особливості підбору вправ. Часова структура соціально-просвітницького тренінгу. Складання переліку необхідних для проведення соціально-просвітницького тренінгу ресурсів. Доцільність використання технічних засобів. Тренінговий модуль: від А до Я. Організація простору в тренінговій кімнаті. Особливості розроблення програми тренінгу для тренерів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: 1, 4, 8

Семінарське заняття 2. Структура програми соціально-просвітницького тренінгу

Семінарське заняття 3. Здійснення підбору учасників соціально-просвітницького тренінгу

Семінарське заняття 4. Визначення мети та завдань соціально-просвітницького тренінгу

Семінарське заняття 5. Змістове наповнення програми соціально-просвітницького тренінгу та підбір методів

Семінарське заняття 6. Складання переліку необхідних ресурсів для проведення соціально-просвітницького тренінгу

Семінарське заняття 7. Вимоги до побудови презентацій та матеріалів для учасників соціально-просвітницького тренінгу

Модуль 3

Сутність тренінгових методів

Лекція 6. Потенціал пасивних методів навчання

Класифікація тренінгових методів. Потенціал та особливості застосування пасивних методів: лекція, інформаційне повідомлення.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: за вибором студента

Практичне заняття 3. Особливості застосування пасивних методів: лекція, інформаційне повідомлення

Лекція 7. Потенціал активних методів навчання

Потенціал та особливості застосування активних методів: мозковий штурм, дискусія, групова робота з текстом.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові:

Практичне заняття 4. Особливості застосування активних методів: мозковий штурм, дискусія

Лекція 8. Потенціал інтерактивних методів навчання

Потенціал та особливості застосування інтерактивних методів: кейс-стаді (текстові, мальовані, відео, фото); інтерактивна гра; форум-театр. Проблема вибору інтерактивного методу при підготовці тренінгу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: за вибором студента

Практичне заняття 5. Кейс-стаді в соціально-просвітницькому тренінгу

Практичне заняття 6-7. Інтерактивна гра в соціально-просвітницькому тренінгу

Практичне заняття 8. Відеоперегляд: від пасивності учасників до активності та інтерактивності

Модуль 4

Моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу

Лекція 9. Мистецтво моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу

Проблема вибору методу за схемою педагогічної взаємодії. Часовий менеджмент, або чи має бути у тренера «внутрішній годинник». Адаптація

тренінгової програми до потреб цільової групи або до змінених межових умов.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: за вибором студента

Практичне заняття 9. Розроблення програми соціально-просвітницького тренінгу

Лекція 10. Ігрове навчання: переосмислення ролі настільних ігор у програмі соціально-просвітницького тренінгу

Потенціал гри в просвітницько-профілактичній роботі. Функції гри. Особливості використання настільних просвітницько-профілактичних ігор у соціально-просвітницькому тренінгу.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4

Додаткові: за вибором студента

Практичне заняття 10. Знайомство з настільними просвітницько-профілактичними іграми

Практичне заняття 11. Розроблення програми тренінгових занять з використанням просвітницько-профілактичних настільних ігор

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

денної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	1	1	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	6	6	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	1	10	6	60	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2	-	-	6	6	3	3
Робота на практичному занятті	10	2	20	-	-	6	60	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			67		97		99		65

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Усі завдання виконуються в електронній версії навчальної дисципліни «Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу» на платформі <http://elearning.kubg.edu.ua> та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

денна форма навчання

Модуль 1. Теоретичні основи соціально-просвітницького тренінгу

Самостійна робота 1. Аналіз тематики та змісту тренінгових програм

Мета: проаналізувати тематику та зміст програм соціально-просвітницьких тренінгів, орієнтованих на різні категорії отримувачів соціальних послуг.

Завдання:

1. Оберіть для подальшого аналізу мінімум п'ять програм соціально-просвітницьких тренінгів, орієнтованих на різні категорії отримувачів соціальних послуг. Для зручності можна скористатись нижче наведеними ресурсами, або обрати джерела на власний розсуд.
2. Ознайомтесь із тематикою та змістом мінімум п'яти програм соціально-просвітницьких тренінгів та проаналізуйте їх за такою схемою:
 - 1) Назва
 - 2) Розробник (и) (організація, проєкт, авторський колектив)
 - 3) Цільова група (учасники)
 - 4) Мета
 - 5) Завдання
 - 6) Тривалість
 - 7) Формат (сесія, тренінгове заняття)
 - 8) Ресурси
 - 9) За допомогою яких вправ досягались мета і завдання тренінгу
 - 10) Які вправи найбільше сподобались і чому

Форма подання результатів виконаної роботи:

Результат подається у вигляді текстового документа, набраного у редакторі Word у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт TimesNewRoman 14. Міжрядковий інтервал 1. Поля з усіх сторін 20 мм. У документі слід зробити посилання на використані джерела у квадратних дужках [номер джерела] та подати список використаних джерел наприкінці самостійної роботи. Оформити джерело можна, скориставшись електронним ресурсом: <https://www.grafiati.com/uk/>

Результат роботи (текстовий документ) надсилається як відповідь у електронному курсі на перевірку.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова – 4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа – 1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

- 1) Будуємо майбутнє разом: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді : навчально-методичний посібник [Л. В. Зуб, Т. Л. Лях, Л. А. Мельник та ін.]; за ред. Т. В. Журавель, М. А. Снітко. – К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2016. – 298 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/16977/>
- 2) Вибір до змін: програма тренінгових занять для підлітків / [Журавель Т. В., Строева Н. М.] ; за ред. О. В. Касьянової, О. М. Косьмій. – К., [б/в] 2016. – 100 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24807/>
- 3) Менеджмент волонтерських груп від А до Я : навч.-метод. посібник. За ред. Т. Л. Лях ; авт.-кол.: З. П. Бондаренко, Т. В. Журавель, Т. Л. Лях та ін. – К. : ТОВ «ВПК «ОБНОВА», 2014. – 3-е видання перероб. та допов. – 288 с. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3486/>
- 4) Не смійся з мене: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять : навч.-метод. посібник / Лора Паркер Роерден, за заг. ред. Лях Т. Л. – К. : УМСА, 2013. – 100 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18336/>
- 5) Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми : 7 клас ; наук. кер. та ред. І. Д. Звереві та Ж. В. Петрочко. – К. : ТОВ «Основа», 2012. – 188 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3652/>
- 6) Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми : 9 клас / Авт. кол. : Бойчук Н.І., Грінчук Н.М., Зимівець Н.В., Лях Т.Л., Молочний В.В., Москвіна Н.А., Петрович В.С., Руда О.В., Румак О.М., Цюман Т.П. ; наук. кер. та ред. І. Д. Звереві та Ж. В. Петрочко. – К. : ТОВ «Основа», 2012. – 164 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3654/>
- 7) Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми; наук. кер. та ред. І. Д. Звереві та Ж. В. Петрочко. – К. : ТОВ «Основа», 2012. – 88 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3483/>
- 8) Професія. Кар'єра. Успіх : метод. посіб. авт.-упор. : Т. Л. Лях, Ю. М. Малієнко, Н. Є. Троценко, Т. П. Цюман, А. М. Шелмакова; за ред. Т. П. Цюман. – К. Основа-Принт, 2010. – 132 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3482/>
- 9) Профілактика ВІЛ та ризикованої поведінки серед неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом : навч.-метод. посібник. Журавель Т.В., Замула С.Ю., Лях Т.Л. та ін.; за ред. Т.В. Журавель. – К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2015. – 184 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9439/>
- 10) Сходинки до здоров'я: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять з учнями навчальних закладів системи загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / [Брусенко О. Л., Журавель Т. В., Лях Т. Л. та ін.] ; за ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях. – К. : Видавничий дім «Калита», 2012. – 232 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3490/>
- 11) Сходинки здоров'я для батьків : просвітницько-профілактична тренінгова програма : навчально-методичний посібник для фахівців соціальної сфери щодо проведення просвітницько-профілактичних занять за програмою «Сходинки» з батьками/опікунами підлітків, які перебувають у конфлікті з законом. Т. Г. Веретенко та ін. ; за ред. Т. Л. Лях. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. – 156 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/10305/>

12) Усвідомлене батьківство як умова повноцінного розвитку дитини : метод. матер. для тренера / авт.-упор. : О. В. Безпалько, Т. Л. Лях, В. В. Молочний, Т. П. Цюман; під заг. ред. Г. М. Лактіонової. – К. : Наук. світ, 2003. – 107 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/8919/>

Додаткові: за вибором студента.

Модуль 2. Організаційно-методичні аспекти соціально-просвітницького тренінгу

Самостійна робота 2. Професійна кухня тренера

Мета: сформувати уявлення про організаційно-методичні аспекти соціально-просвітницького тренінгу.

Завдання:

Опрацюйте першоджерела:

- 1) Посібник для тренерів неформальної освіти / Н. Трамбовецька [та ін.] ; ред.: Ю. Кнюпа, О. Ребрик ; упоряд. Н. Трамбовецька. – Київ : Інша освіта, 2015. – 71 с. – Режим доступу: https://www.sii.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/Trainers_Handbook.pdf
- 2) Посібник для фахівців з навчання дорослих : посібник / ред. Т. Урдзе ; пер. С. Коломієць. – Київ : ТОВ «Золоті Ворота». – 84 с. – Режим доступу: https://www.dvv-international.org.ua/fileadmin/files/eastern-neighbors/Ukraine_pics/Publications/Adult_Education_for_professionals.pdf

На основі опрацьованого матеріалу та додаткових джерел (за вибором студента) створіть рекомендації тренеру-початківцю «Професійна кухня тренера», в яких інформація була б представлена відповідно до хронології навчального процесу – від етапу планування до оцінки впливу навчання.

Форма подання результатів виконаної роботи:

Результат подається у вигляді текстового документа, набраного у редакторі Word у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт TimesNewRoman 14. Міжрядковий інтервал 1. Поля з усіх сторін 20 мм. У документі слід зробити посилання на використані джерела у квадратних дужках [номер джерела] та подати список використаних джерел наприкінці самостійної роботи. Оформити джерело можна, скориставшись електронним ресурсом: <https://www.grafiati.com/uk/>

Результат роботи (текстовий документ) надсилається як відповідь у електронному курсі на перевірку.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова – 4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа – 1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

1. Посібник для тренерів неформальної освіти / Н. Трамбовецька [та ін.] ; ред.: Ю. Кнюпа, О. Ребрик ; упоряд. Н. Трамбовецька. – Київ : Інша освіта, 2015. – 71 с. – Режим доступу: https://www.sii.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/Trainers_Handbook.pdf
2. Посібник для фахівців з навчання дорослих : посібник / ред. Т. Урдзе ; пер. С. Коломієць. – Київ : ТОВ «Золоті Ворота». – 84 с. – Режим доступу: https://www.dvv-international.org.ua/fileadmin/files/eastern-neighbors/Ukraine_pics/Publications/Adult_Education_for_professionals.pdf

Додаткові: за вибором студента.

Модуль 3. Сутність тренінгових методів

Самостійна робота 3. Скарбничка тренінгових вправ на активізацію групи

Мета: збагатити арсенал вправ на активізацію групи, які можна застосовувати в процесі соціально-просвітницького тренінгу.

Завдання:

Створіть добірку вправ на активізацію групи (мінімум 10 вправ), які можна застосовувати в процесі соціально-просвітницького тренінгу. Кожну вправу слід описати за такими пунктами:

- 1) Назва
- 2) Мета
- 3) Ресурси
- 4) Хід проведення

Форма подання результатів виконаної роботи:

Результат подається у вигляді текстового документа, набраного у редакторі Word у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт TimesNewRoman 14. Міжрядковий інтервал 1. Поля з усіх сторін 20 мм. У документі слід зробити посилання на використані джерела у квадратних дужках [номер джерела] та подати список використаних джерел наприкінці самостійної роботи. Оформити джерело можна, скориставшись електронним ресурсом: <https://www.grafiati.com/uk/>

Результат роботи (текстовий документ) надсилається як відповідь у електронному курсі на перевірку.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова – 4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа – 1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела: за вибором студента

Модуль 4. Моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу

Самостійна робота 4. Майстерня тренінгових програм

Мета: розвинути вміння розроблення тренінгових програм.

Завдання:

Оберіть один із тематичних розділів програми «Сходінки до здоров'я» (див. рекомендовані джерела). Додайте до нього мету і завдання. Доберіть відповідні вправи, які дозволять досягти поставлених мети і завдань. Пам'ятайте про академічну доброчесність і не забувайте робити коректні посилання на джерела із вправами, які ви запозичуєте, або ж якими надихаєтесь для розроблення власних.

Форма подання результатів виконаної роботи:

Результат подається у вигляді текстового документа, набраного у редакторі Word у вигляді комп'ютерного файлу з розширенням *.doc. Шрифт TimesNewRoman 14. Міжрядковий інтервал 1. Поля з усіх сторін 20 мм. У документі слід зробити посилання на використані джерела у квадратних дужках [номер джерела] та подати список використаних джерел наприкінці самостійної роботи. Оформити джерело можна, скориставшись електронним ресурсом: <https://www.grafiati.com/uk/>

Результат роботи (текстовий документ) надсилається як відповідь у електронному курсі на перевірку.

Критерії оцінювання:

1. Змістова складова – 4 бали (див. завдання)
2. Оформлення текстового документа – 1 бал (див. Форма подання результатів)

Рекомендовані джерела:

1. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Київського університету імені Бориса Грінченка // Київський Університет імені Бориса Грінченка. – Режим доступу: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_39_2_4.01.2020.pdf
2. Сходинки до здоров'я: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять з учнями навчальних закладів системи загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / [Брусенко О. Л., Журавель Т. В., Лях Т. Л. та ін.] ; за ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях. – К. : Видавничий дім «Калита», 2012. – 232 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3490/>

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування в електронному курсі. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань: із вибором однієї правильної відповіді; на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень; завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті; завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті.

Критерії оцінювання:

Виконання тестових завдань – максимум 25 балів (виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю – не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка навчальної дисципліни «Методика організації та проведення соціально-просвітницького тренінгу»

Денна форма навчання. 120 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 14 год., практичні заняття – 22 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

Семестр	4									
Модулі	1			2		3			4	
Назва модуля	Теоретичні основи соціально-просвітницького тренінгу			Організаційно-методичні аспекти соціально-просвітницького тренінгу		Сутність тренінгових методів			Моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу	
К-ть балів	67			97		99			65	
Теми лекцій	1. Потенціал соц.-просв. тренінгу в соціальній роботі з різними категоріями отримувачів соц. послуг (1 бал)	2. Процес формування та розвитку тренінгової групи (1 бал)	3. Класифікація компонентів соц.-просв. тренінгу на основі схеми педагогічної взаємодії (1 бал)	4. Професійні й особистісні якості тренера соціально-просвітницького тренінгу (1 бал)	5. Специфіка конструювання і підготовки програми соціально-просвітницького тренінгу (1 бал)	6. Потенціал пасивних методів навчання (1 бал)	7. Потенціал активних методів навчання (1 бал)	8. Потенціал інтерактивних методів навчання (1 бал)	9. Мистецтво моделювання програми соціально-просвітницького тренінгу (1 бал)	10. Ігрове навчання: переосмислення ролі настільних ігор у програмі соціально-просвітницького тренінгу (1 бал)
Теми семінарських занять				1. Вимоги до тренера соціально-просвітницького тренінгу (11 балів)	2. Структура програми соціально-просвітницького тренінгу (11 балів) 3. Здійснення підбору учасників соціально-просвітницького тренінгу (11 балів) 4. Визначення мети та завдань соціально-просвітницького тренінгу (11 балів) 5. Змістове наповнення програми соціально-просвітницького тренінгу та підбір методів (11 балів) 6. Складання переліку необхідних ресурсів для проведення соціально-просвітницького тренінгу (11 балів) 7. Вимоги до побудови презентацій та матеріалів для учасників соціально-просвітницького тренінгу (11 балів)					
Теми практичних занять			1. Шухляда інструментів соціально-просвітницького тренінгу (11 балів)	2. Типові помилки тренера (11 балів)		3. Особливості застосування пасивних методів: лекція, інформаційне повідомлення (11 балів)	4. Особливості застосування активних методів: мозковий штурм, дискусія (11 балів)	5. Кейс-стаді в соц.-просв. тренінгу (11 балів) 6-7. Інтерактивна гра в соц.-просв. тренінгу (22 бали) 8. Відеоперегляд: від пасивності учасників до активності та інтерактивності (11 балів)	9. Розроблення програми соціально-просвітницького тренінгу (11 балів)	10. Знайомство з настільними просвітницько-профілактичними іграми (11 балів) 11. Розроблення програми тренінгових занять з використанням просв.-профілакт. настільних ігор (11 балів)
Самостійна робота	1. Аналіз тематики та змісту тренінгових програм (5 балів)			2. Професійна кухня тренера (5 балів)		3. Скарбничка тренінгових вправ на активізацію групи (5 балів)			4. Майстерня тренінгових програм (5 балів)	
Види поточного контролю	Модульний контроль 1 (25 балів)			Модульний контроль 2 (25 балів)		Модульний контроль 3 (25 балів)			Модульний контроль 4 (25 балів)	
Розрахунок	328:100=3,28. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:3,28= загальна кількість балів									

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. О'Коннелл Ш. Посібник для тренера: Як підготувати та провести тренінг, що матиме вплив [Електронний ресурс] / Шеннон О'Коннелл, Абдул Салам Медені. – Київ : Нац. демократ. ін-т, 2017. – 122 с. – Режим доступу: <https://www.ndi.org/sites/default/files/Manual%20for%20trainers.pdf>
2. Сучасні тренінгові технології: інтегративний підхід. Київ, Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2020. – 208 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/721627/1/%d0%97%d0%bb%d0%b8%d0%b2%d0%ba%d0%be%d0%b2_2020_%d0%be%d0%ba.pdf
3. Управління різноманіттям : посібник з організації тренінгів / Тищенко Ю., Івасів О., Дубіна С.; за заг. ред. Ю. Тищенко. – Київ : ФОП Харченко, 2020. – 100 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/14jnqdcxhmb-2a1qpgpnwarp_kq9biamb/view?usp=sharing
4. Як підготувати та провести ефективний тренінг : практичний poradnik / С. В. Івашнєва. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 80 с.
5. Профілактика деструктивної поведінки підлітків : навчальн-метод. посіб. / Т. Журавель та ін. ; ред.: Т. Журавель, Ю. Удовенко. Київ : Вид-во ФО-П Буря О.Д., 2022. 144 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/361903322_profilaktika_destruktivnoi_povedinki_pidlitkiv.

Додаткова література

1. Інтерактивні методи навчання: Навч. посібник. /За заг. ред. П. Шевчука, П. Фенриха. – Щецін: Вид-во WSAP, 2005. – 170 с. – Режим доступу: https://nmc-pto.rv.ua/DOK/IMN_2005.pdf
2. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : навчальний посібник // Уклад. : О. М. Шевчук. – Умань : ПП Жовтий, 2011. – 133 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/15vhlcfdvfpfcyqr2wui1cydl-hwpk5r_j/view?usp=sharing
3. Порадник для працівників поліції щодо попередження правопорушень серед підлітків / Журавель Т. В., Мальована Т. І., Строева Н. М., Янковець В.В.; за ред. Т. В. Журавель. – К. : Видавництво: ФОП Буря О.Д. Надруковано: ФОП Савісько І.С., 2016. – 36 с. - https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/17757/1/T_Zhuravel_N_Stroeva_PDPSPSR_IL.pdf
4. Посібник для тренера [Електронний ресурс] / Г. Адамова [та ін.]. – Київ : Компас, 2012. – 100 с. – Режим доступу:

https://www.thecompassforsbc.org/sites/default/files/project_examples/19_Manual_for_trainer_0.pdf

5. Рівний – рівному: посібник для менторів : посібник / О. Іванік [та ін.] ; уклад. О. Іванік. – Київ : ГО «Інша освіта», 2015. – 57 с. – Режим доступу:
<https://drive.google.com/file/d/1uoe7xfxhlv9oyo774pn7nbmp5lsgzbxsv/view?usp=sharing>
6. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу : навч.-метод. посіб. / С. В. Страшко, Л. А. Животовська, О. Д. Гречишкіна та ін. ; за ред. С. В. Страшка. – К. : Освіта України, 2006. – 260 с. – Режим доступу:
<https://drive.google.com/file/d/1lrh90gjyuw7zldyg0xp914d3ug4zdojr/view?usp=sharing>
7. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу : навч. посіб. / Афанасьєва Н. Є., Перелигіна Л. А. ; Нац. ун-т цивіл. захисту України. – Харків : ХНАДУ, 2015. – 315 с.

8. Додаткові ресурси

– Електронний курс на сайті: <http://elearning.kubg.edu.ua>

– Інтернет-джерела (відео):

1. Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн [Електронний ресурс] // Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн. – Режим доступу: <https://www.grafiati.com/uk/>
2. Будуємо майбутнє разом: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді : навчально-методичний посібник [Л. В. Зуб, Т. Л. Лях, Л. А. Мельник та ін.]; за ред. Т. В. Журавель, М. А. Снітко. – К. : ТОВ “ОБНОВА КОМПАНІ”, 2016. – 298 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/16977/>
3. Вибір до змін: програма тренінгових занять для підлітків / [Журавель Т. В., Строева Н. М.] ; за ред. О. В. Касьянової, О. М. Косьмій. – К., [б/в] 2016. – 100 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24807/>
4. Використання інтерактивних методів та мультфільмів у профілактиці ризикованої поведінки: методичний посібник для спеціалістів, які працюють з бездоглядними та безпритульними дітьми та підлітками / За ред. Т. В. Журавель; Авт. кол.: Т. В. Журавель, Т. Л. Лях, О. М. Нікітіна. – К., 2010. – 168 с. – Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3484/1/t_zhuravel_t_lyakh_o_nikitina_vimtmuprp_ksp&sr_il.pdf
5. Вимоги до побудови презентацій та матеріалів для учасників соціально-просвітницького тренінгу. – Режим доступу:

https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/ndl.io/template/rekomendacii_prezentacii%D0%B0-2018.pdf

6. Качуровська В. Комплексна програма підготовки студентів-волонтерів до організації вуличного дозвілля дітей «У двори до дітвори!» [Електронний ресурс] / В. Качуровська // Технології підготовки студентів-волонтерів до організації вуличного дозвілля дітей : магістр. робота / упоряд. Т. Лях. – Київ, 2016. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1jQdUbIPRt4W7VqosNwcgrmAhSsAQVVT/view>
7. МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна). «Невигадані історії»: Історія Тьоми [Електронний ресурс], 2019 / МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна) // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=N0ldwvSFaZU>
8. МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна). «Невигадані історії»: Історія Жеки [Електронний ресурс], 2019 / МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна) // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=5csK5n1lACA>
9. МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна). «Невигадані історії»: Історія Олі [Електронний ресурс], 2019 / МБФ «СНІД Фонд Схід-Захід» (AIDS Foundation East-West – AFEW-Україна) // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=FI8lcPHolks>
10. Менеджмент волонтерських груп від А до Я : навч.-метод. посібник. За ред. Т. Л. Лях ; авт.-кол.: З. П. Бондаренко, Т. В. Журавель, Т. Л. Лях та ін. – К. : ТОВ «ВПК «ОБНОВА», 2014. – 3-е видання перероб. та допов. – 288 с. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3486/>
11. Не смійся з мене: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять» : Навч.-метод. посібник / Лора Паркер Роерден, за заг. ред. Лях Т. Л. – К. : УМСА, 2013. – 100 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/18336/>
12. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми : 7 клас; наук. кер. та ред. І. Д. Зверевої, Ж. В. Петрочко. – К. : ТОВ «Основа», 2012. – 188 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3652/>
13. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми : 9 клас / Авт. кол. : Бойчук Н. І., Грінчук Н. М., Зимівець Н. В., Лях Т. Л., Молочний В. В., Москвіна Н. А., Петрович В. С., Руда О. В., Румак О.

- М., Цюман Т. П. ; наук. кер. та ред. І. Д. Звереві та Ж. В. Петрочко. – К. : ТОВ «Основа», 2012. – 164 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3654/>
14. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми; наук. кер. та ред. І. Д. Звереві та Ж. В. Петрочко. – К. : ТОВ «Основа», 2012. – 88 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3483/>
 15. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Київського університету імені Бориса Грінченка // Київський Університет імені Бориса Грінченка. – Режим доступу: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/na_kaz_39_24.01.2020.pdf
 16. Посібник для тренерів неформальної освіти / Н. Трамбовецька [та ін.] ; ред.: Ю. Кнюпа, О. Ребрик ; упоряд. Н. Трамбовецька. – Київ : Інша освіта, 2015. – 71 с. – Режим доступу: https://www.sii.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/Trainers_Handbook.pdf
 17. Посібник для фахівців з навчання дорослих : посібник / ред. Т. Урдзе ; пер. С. Коломієць. – Київ : ТОВ «Золоті Ворота». – 84 с. – Режим доступу: https://www.dvv-international.org.ua/fileadmin/files/eastern-neighbors/Ukraine_pics/Publications/Adult_Education_for_professionals.pdf
 18. Професія. Кар'єра. Успіх : метод. посіб. авт.-упор. : Т. Л. Лях, Ю. М. Малієнко, Н. Є. Троценко, Т. П. Цюман, А. М. Шелмакова; за ред. Т. П. Цюман. – К. Основа-Принт, 2010. – 132 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3482/>
 19. Профілактика ВІЛ та ризикованої поведінки серед неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом : навч.-метод. посібник. Журавель Т.В., Замула С.Ю., Лях Т.Л. та ін.; за ред. Т.В. Журавель. – К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2015. – 184 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9439/>
 20. Сходинки до здоров'я: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять з учнями навчальних закладів системи загальної середньої освіти : навч.-метод. посіб. / [Брусенко О. Л., Журавель Т. В., Лях Т. Л. та ін.] ; за ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях. – К. : Видавничий дім «Калита», 2012. – 232 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3490/>
 21. Сходинки здоров'я для батьків : просвітницько-профілактична тренінгова програма : навчально-методичний посібник для фахівців соціальної сфери щодо проведення просвітницько-профілактичних занять за програмою «Сходинки» з батьками/опікунами підлітків, які перебувають у конфлікті з законом. Т. Г. Веретенко та ін. ; за ред.

- Т. Л. Лях. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. – 156 с. Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/10305/>
22. Усвідомлене батьківство як умова повноцінного розвитку дитини : метод. матер. для тренера / О. В. Безпалько, Т. Л. Лях, В. В. Молочний, Т. П. Цюман; під заг. ред. Г. М. Лактіонової. – К. : Наук. світ, 2003. – 107 с. – Режим доступу: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/8919/>
- 23.26. Формування життєвих навичок. Методичний посібник до пробачійної програми для неповнолітніх / Т. Журавель [та ін.]. – Київ : ФО-П Буря О.Д., 2019. – 350 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1nm4UUJ4Nk_9n3JOXTvN0-ovsO1s7-Zrt/view
24. Building Professional Competences of Social Workers through Distance Learning in the Context of the COVID-19 Pandemic / Т. Liakh et al. *E-learning in the Time of COVID-19*. 2021. P. 151–162. URL: <https://doi.org/10.34916/el.2021.13.13>
25. Соціально-педагогічна робота з батьками для підтримки ними дітей у воєнний період / Т. Лях та ін. *Вісник Humanitas*. 2022. № 2. 24-30. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.2.3>